O Autorach

Alicja Czerkawska, doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Poradoznawstwa Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu, doradca w Akademickim Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej przy DSW. Zainteresowania naukowe: poradoznawstwo, poradnictwo rodzinne, wychowawcze i zawodowe, etyczny wymiar udzielania pomocy, egzystencjalne konteksty korzystania z poradnictwa. Autorka kilkunastu artykułów i studiów na temat sytuacji poradniczej i etyki pracy doradcy. Najważniejsze publikacje: *Etyczny wymiar poradnictwa zawodowego* (z A. Czerkawskim) oraz współautorstwo trzech wydań *Informatora PWN dla maturzysty* 2007–2008. W pracy dydaktycznej przygotowuje studentów do zawodu doradcy.

Violetta Drabik-Podgórna, doktor, adiunkt w Zakładzie Poradoznawstwa Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Absolwentka studiów pedagogicznych i filozoficzno-teologicznych, doradca zawodu i trener. Współorganizatorka konferencji naukowych o zasięgu międzynarodowym i ogólnopolskim (Podejmowanie decyzji zawodowych przez młodzież i osoby dorosłe w nowej sytuacji społeczno-politycznej – 1999, Poradnictwo między etyką a techniką – 2005, Poradnictwo w kulturze indywidualizmu – 2008). Autorka książki *Innowacja edukacyjna w poradnictwie zawodowym. Aplikacja rozwiązań francuskich* (2005) oraz redaktorka publikacji *Poradnictwo między etyką a techniką* (2007). W swoich pracach podejmuje problematykę poradnictwa zawodowego oraz analizuje sytuację doradczą z perspektywy etycznej. Prowadzi zajęcia ze studentami na temat podstaw pomocy psychopedagogicznej, teorii poradnictwa zawodowego, metod pracy doradczej oraz etyki zawodu doradcy, przygotowując do pracy przyszłych doradców zawodu.

Bogusława Dorota Gołębniak, doktor habilitowany, profesor Dolnośląskiej Szkoły Wyższej; od 2002 r. prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, kierownik Zakładu Pedeutologii; od 2005 r. członek International Society for Cultural and Activity Research; od 2008 r. członek Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN oraz członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. Autorka kilkudziesięciu artykułów, rozdziałów oraz monografii *Zmiany edukacji nauczycieli. Wiedza – biegłość – refleksyjność* (1998), podręczników akademickich i adresowanych do nauczycieli, np. *Szkoła – Kształcenie – Nauczyciel* (2003), *Uczenie metodą projektów* (2002), *Edukacja poprzez język, czyli o całościowym uczeniu się* (1999); redaktor i współredaktor wydawnictw pokonferencyjnych, np. *Pytanie o szkołę wyższą. W trosce o człowieczeństwo* (2008), *Przetrwanie i rozwój jako niezbywalne powinności wychowania* (2005). Zainteresowania naukowe to przede wszystkim narracyjne strategie poszukiwań badawczych i pracy edukacyjnej z nauczycielami oraz dydaktyczne aplikacje społeczno-kulturowych teorii uczenia się.

Zbigniew Izdebski, doktor habilitowany, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Zielonogórskiego i Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie, pedagog, doradca rodzinny, seksuolog pracuje w Zakładzie Biomedycznych i Psychologicznych Podstaw Edukacji Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego, kieruje Podyplomowym Studium Wychowania Seksualnego UW. Pełni drugą kadencję funkcję Dziekana Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego, Kierownika Zakładu Poradnictwa i Seksuologii UZ. Autor publikacji: *Wiedza, przekonania o HIV/AIDS w społeczeństwie polskim. Zachowania seksualne, Kwestie społeczne i zachowania seksualne Polaków w aspekcie problematyki HIV/AIDS, Ryzykowna dekada: seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS: studium porównawcze 1997–2001–2005, Kwestie społeczne i zachowania seksualne w Polsce w aspekcie problematyki HIV/AIDS, Studium porównawcze 1997–2001, Seksualizm dzieci i młodzieży w Polsce;* współredaktor i/lub współautor z A. Ostrowską; A. Jaczewskim, A. Grodzkim; M. Capigą, A. Zygadło książek dotyczących problematyki seksu. Były przewodniczący Zarządu Głównego Towarzystwa Rozwoju Rodziny, prezes Stowarzyszenia do Walki z Dziecięcą Pornografią i Prostytucją PRO-ECPAT, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Naukowego AIDS, członek Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego, Polskiej Akademii Medycyny. Autor ogólnopolskich i międzynarodowych (WHO, UNAIDS) badań zdrowia i zachowań seksualnych dzieci, kobiet i mężczyzn. Posiadacz certyfikatów: edukatora seksualnego, edukatora w zakresie psychospołecznych aspektów epidemii HIV/AIDS, doradcy małżeńskiego i rodzinnego, oraz seksuologa klinicznego.

Alicja Kargulowa, profesor zwyczajny doktor habilitowany, pedagog, poradoznawca, andragog, profesor w Dolnośląskiej Szkole Wyższej, członek honorowy Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego, członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego oraz Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych RP. Członek Zespołu Pedagogiki Społecznej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN i Zespołu Pedagogiki Dorosłych KNP PAN, członek Rady Naukowej serii „Biblioteka Edukacji Dorosłych", organizatorka ogólnopolskiego seminarium poradnictwa w latach 1979 – 1995, autorka, redaktorka i współredaktorka książek o poradnictwie oraz kilkudziesięciu artykułów z zakresu poradoznawstwa. Najważniejsze publikacje: *Praca poradni wychowawczo-zawodowej* (1979); *Poradnictwo jako wiedza i system działań. Wstęp do poradoznawstwa* (1986); *Dlaczego dzieci nie lubią szkoły?* (1991); *Przeciw bezradności. Nurty – opcje – kontrowersje w poradnictwie i poradoznawstwie* (1996); *O teorii i praktyce poradnictwa. Odmiany poradoznawczego dyskursu* (2004), współredakcja i redakcja materiałów z siedmiu ogólnopolskich seminariów Poradnictwo we współczesnym społeczeństwie.

Michał Mielczarek – magister socjologii, ukończył Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego oraz podyplomowe studia „Doradca-trener-konsultant. Całożyciowe poradnictwo zawodowe" w Dolnośląskiej Szkole Wyższej, doktorant prof. Bożeny Wojtasik, licencjonowany doradca zawodowy I stopnia, posiada kilkuletnie doświadczenie w pracy poradniczej w instytucjach zarówno publicznych (PUP), jak i prywatnych, prowadzi zajęcia ze studentami DSW, zwolennik myśli krytycznej w poradoznawstwie.

Joanna Minta, pedagog, doradca zawodu, asystent w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Poradoznawstwa Dolnośląskiej Szkoły Wyższej. Autorka kilku artykułów z zakresu poradnictwa dla młodzieży i osób bezrobotnych. Współautorka trzech edycji *Informatora PWN dla Maturzysty* (2007–2008). Naukowo zajmuje się poradnictwem i jego odbiorcami, a szczególnie problematyką poradnictwa całożyciowego, uczenia się oraz zagadnieniami dotyczącymi kariery i jej konstruowania we współczesnym świecie. Jako nauczyciel akademicki w Dolnośląskiej Szkole Wyższej przygotowuje do pracy przyszłych doradców zawodu oraz pracowników socjalnych tworząc i prowadząc zajęcia z zakresu: metod pracy doradcy, współczesnych nurtów poradnictwa zawodowego i edukacyjnego, planowa-

nia kariery. Jest także autorem publikacji oraz projektów szkoleniowych, kształtujących i doskonalących umiejętności współczesnego doradcy. W tym zakresie współpracowała m.in. z Departamentem Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy. Doktorantka prof. Bożeny Wojtasik.

Elżbieta Siarkiewicz doktor, pedagog, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej na Uniwersytecie Zielonogórskim i w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Poradoznawstwa w Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu. W jej zainteresowaniach naukowych i badawczych mieści się poradoznawstwo oraz praktyka poradnicza. Bada profesjonalne procesy poradnicze usytuowane w instytucjach oraz występujące dość powszechnie w codzienności. Sięga do możliwości, jakie dają badania terenowe, etnografia i etnometodologia. Ukazuje mało znane, ukryte, niejednoznaczne, często incydentalne działania doradców i osób poszukujących pomocy. Jest autorką kilkunastu artykułów i rozpraw o tej problematyce. Najważniejsze publikacje: *Ostatni bastion. Jawne i ukryte wymiary pracy przedszkola* (2000), *Przesłonięte obszary poradnictwa* (w druku), redakcja pracy zbiorowej *Niejednoznaczność poradnictwa* (2004) i współredakcja z B. Wojtasik *Być doradcą! Doświadczenia i refleksje* (2008). W pracy dydaktycznej przygotowuje studentów do zawodu pracownika socjalnego i doradcy.

Maria Straś-Romanowska doktor habilitowany, psycholog jest profesorem w Uniwersytecie Wrocławskim. Kieruje Zakładem Psychologii Osobowości Instytutu Psychologii. Jej zainteresowania badawcze obejmują problematykę związków psychologii osobowości z antropologią filozoficzną, rozwoju człowieka w dorosłości i późnej dorosłości, zwłaszcza w kontekście jakości życia, a także problematykę metodologii badań jakościowych w psychologii. Jest autorką i redaktorką ponad 70. publikacji, wśród których najważniejszymi są: *Los człowieka jako problem psychologiczny. Podstawy teoretyczne* (1992), *Na tropach psychologii jako nauki humanistycznej* (1995), *Metody jakościowe w psychologii współczesnej* (2000) oraz rozdziału w podręczniku akademickim *Psychologia rozwoju człowieka t. II* (2001), poświęconego zagadnieniom rozwoju człowieka w późnej dorosłości.

Marcin Szumigraj, doktor nauk humanistycznych, pedagog, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Członek Zarządu Zielonogórskiego Oddziału Towarzystwa Rozwoju Rodziny i Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych RP. Autor książki *Poradnictwo kariery: system i sieć* (w druku) oraz piętnastu rozpraw i artykułów z zakresu poradoznawstwa i poradnictwa kariery w czasopismach naukowych i popularno-naukowych. Zainteresowania naukowe obejmują poradnictwo rozumiane jako działanie społeczne oraz jako relacja interpersonalna, dotyczą społecznej funkcji poradnictwa, oraz mechanizmów jego funkcjonowania. W podejmowanych badaniach koncentruje się na celach doradztwa i poradnictwa, zwłaszcza poradnictwa kariery, oraz na społecznym konstruowaniu relacji doradcy z radzącym się, postawach klientów. Bierze aktywny udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych, a także w konferencjach szkoleniowych organizowanych przez lokalnych doradców kariery.

Grażyna Teusz, doktor, adiunkt Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu. Zainteresowania naukowe: zagadnienia psychologii rodziny, psychologii narracyjnej oraz poradnictwa biograficznego. Współautorka książki *Edukacja poprzez język. O całościowym uczeniu się* (1996, 1999), współredaktorka książki *Rodzina – Pamięć – Tożsamość* (2009). Autorka licznych publikacji naukowych, w czasopismach i książkach zbiorowych, będących efektem studiów teoretycznych i badań narracyjnych nad krytycznymi wydarzeniami życiowymi oraz z zakresu poradnictwa i psychologii rodziny.

Ewa Trębińska-Szumigraj, doktor nauk humanistycznych, pedagog, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Członkini Towarzystwa Rozwoju Rodziny i Stowarzyszenia na Rzecz Promocji Zdrowia i Prewencji Zagrożeń Społecznych TADA. Pracowała kilka lat jako terapeutka w poradni uzależnień Lubuskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii LOPiT w Zielonej Górze. Certyfikowany doradca w Poradni Młodzieżowej i Rodzinnej TRR w Zielonej Górze, ma także doświadczenie we współpracy z mediami o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim. Jako edukatorka i trenerka, w zakresie zapobiegania uzależnieniom i szeroko rozumianej promocji zdrowia jest uczestniczką i współautorką kilku projektów edukacyjno-profilaktycznych, realizowanych w województwie lubuskim. W badaniach koncentruje się na zagadnieniu zaradności i procesie radzenia sobie ludzi zmagających się z rozmaitymi problemami. Autorka książki *Cień narkomanii. Matki w trajektorii współuzależnienia* (w druku) i kilku publikacji z zakresu współczesnych problemów społecznych, głównie uzależnień od narkotyków i współuzależnienia oraz hasła *Zaradność* w *Encyklopedii Pedagogicznej XXI wieku*.

Bożena Wojtasik, doktor habilitowany, profesor w Dolnośląskiej Szkole Wyższej, pedagog, poradoznawca. W latach 2004–2008 Dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych DSW. W okresie 1999–2003 przewodnicząca Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej; Przewodnicząca Komitetu Naukowego i organizatorka Międzynarodowego Kongresu Poradnictwa Zawodowego „Warszawa 2002". Zainteresowania naukowe: poradnictwo edukacyjno-zawodowe, specyfika pracy doradcy zawodu (kariery), jego społeczne funkcje i przemiany roli we współczesnym świecie. Autorka około 30 artykułów i rozpraw. Najważniejsze prace: *Wybór doradcy zawodu przez młodzież, rodziców, nauczycieli* (1993); *Doradca zawodu. Studium teoretyczne z zakresu poradoznawstwa* (1993); *Warsztat doradcy zawodu. Aspekty pedagogiczno-psychologiczne* (1997); redakcja *Podejmowanie decyzji zawodowych przez młodzież i osoby dorosłe w nowej rzeczywistości społeczno-politycznej* (1998), współredakcja z A. Kargulową *Doradca – profesja, pasja, powołanie* (2003); z E. Kalinowską i A. Kargulową, *Counsellor – profession, passion, calling* (2005); z R. Leppertem i Z. Melosikiem, *Młodzież wobec (nie)gościnnej przyszłości*; z E. Siarkiewicz, *Być doradcą! Doświadczenia i refleksje* (2008).

Zdzisław Wołk, doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego, pedagog, badacz kultury pracy zajmujący się problemami pedagogiki pracy, pedagogiki społecznej i andragogiki, autor monografii: *Kultura techniczna uczniów liceów ogólnokształcących* (1990); *Kultura pracy* (2000); *Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży* (2006); *Całożyciowe poradnictwo zawodowe* (2007), redaktor kilkunastu prac zbiorowych (m.in. Humanizm – Prakseologia – Pedagogika (1998); *Edukacja dorosłych w perspektywie integrowania się Europy* (2000); *Instytucje pomocy w służbie ludziom* (2003); *Migracja zarobkowa Polaków w Unii Europejskiej – mobilność bez granic* (2006); *Rocznika Lubuskiego : Kalejdoskop życia społecznego na Ziemi Lubuskiej, t. 33, cz.1.* – 2007) oraz 150 artykułów naukowych i popularno – naukowych. Jest członkiem rad redakcyjnych czasopism „ Edukacja Ustawiczna Dorosłych", „Rocznik Lubuski", „Dydaktyka Literatury", „Problemy Profesjologii". W latach 1998–2007 pełnił funkcje prorektora WSP i Uniwersytetu Zielonogórskiego. Kieruje Zakładem Pedagogiki Społecznej na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu UZ. Jest członkiem Zespołu Pedagogiki Pracy Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

Z-art., ekonomista, doradca, absolwent studiów podyplomowych „Doradca – Trener – Konsultant. Całożyciowe poradnictwo zawodowe".

Daria Zielińska-Pękał, doktor, pedagog, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Społecznej na Uniwersytecie Zielonogórskim oraz asystent Zakładzie Pedagogiki w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej

w Legnicy. Zainteresowania naukowe: poradnictwo, komunikacja poprzez media, poradnictwo zapośredniczone. Publikacje: kilkanaście publikacji z zakresu poradnictwa i świata mediów (świat wirtualny, przekaz telewizyjny, ukryty program telewizji, interakcja paraspołeczna, codzienne „bycie" z mediami) oraz poradnictwa zapośredniczonego (w tym hasło w Encyklopedii XXI wieku). Najważniejsze: praca autorska *Iluzje – Interpretacje – Iluminacje; O przekazie telewizyjnym badacze i gimnazjaliści* i redakcja pracy zbiorowej *Refleksje o poradnictwie debiutujących doradców*.

Edyta Zierkiewicz, doktor, adiunkt w Zakładzie Poradoznawstwa Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Zainteresowania: feminizm, kultura popularna, poradnictwo. Autorka kilkudziesięciu artykułów z tego zakresu oraz książki *Poradnik – oferta wirtualnej pomocy?* (2004). Współredaktorka kilku prac zbiorowych m.in. *Kobiety, feminizm i media* (2005, z Izabelą Kowalczyk); *Trzeci wiek drugiej płci. Starsze kobiety jako podmiot aktywności społecznej i kulturalnej* (2006, z Aliną Łysak) i in.